



§ 221

Töölön sairaalan (Töölönkatu 40) asemakaavan muuttaminen (nro 12491)

HEL 2016-012700 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14. kaupunginosan (Töölö) korttelin 479 tonttia 5 (muodostuu uusi kortteli 14530) koskevan asemakaavan muutoksen 28.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun piirustuksen numero 12491 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12491 kartta, päivätty 28.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12491 selostus, päivätty 28.11.2017, muutettu 5.6.2018 (päivitetty Kylk:n 5.6.2018 päätöksen mukaiseksi)
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.11.2017, täydennetty 29.5.2018 ja asukastilaisuuden (14.6.2017) muistio
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Tilastotiedot, 29.5.2018
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Viitesuunnitelman asemapiirros, 1.10.2017

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



29.08.2018

Asia/11

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Hakija

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Töölön sairaala-alueetta, joka sijaitsee Topeliuksenkadun, Sibeliuksenkadun ja Töölönkadun rajaamassa korttelissa Taka-Töölössä. Sairaaloiminta alueella päättyy 2020-luvulla ja toiminnot siirtyvät Meilahteen. Kaavaratkaisu mahdollistaa Töölön alueelle poikkeuksellisen suuren määrän uusia asuntoja, samalla kun valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön arvot säilytetään.

Uutta asuntokerrosalaa tai asumiseen muutettavaa kerrosalaa on yhteensä 26 420 kerrosalaneliömetriä ja uutta liike-, toimisto- tai palvelutilaa tai tällaiseksi muutettavaa kerrosalaa on yhteensä 14 310 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa kaupunkirakenteeseen ja -kuvaan siten, että matalan ja väljän sairaalaympäristön tilalle tulee ympäröivien korttelien tapaan puoliumpinainen, ympäröivien kortteleiden mitakaavaan sopeutuva uusi asuinkortteli. Kaavassa edellytetään asuinrakennusten kadulle avautuvien tilojen rakentamista liike- tai muuksi toimitilaksi. Tilat tulee varustaa siten, että niissä voi toimia ravintola.

Alueen eteläosassa sijaitseva, entinen Punaisen Ristin sairaalan rakennus säilyy ja sen arvokkaat ominaispiirteet suojellaan. Rakennuksen eteläpuolelle on mahdollista rakentaa matala laajennusosa nykyisen sairaalan lisärakennuksen paikalle. Kaava mahdollistaa eteläosalle joustavasti erilaista toimintaa palvelutiloista toimitiloihin. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e = 2,1$. Asukasmäärän lisäys on n. 600 asukasta.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Kaavaratkaisu on voimassa olevan oikeusvaikutteisen yleiskaavan 2002 mukainen.



Kaavaratkaisu on Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteiden mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueen voimassa oleva asemakaavassa on vuodelta 1973. Kaavassa alue on merkitty sairaaloiden ja muiden sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnäköalaa noin 400 000 euroa asemakaava-alueelle muodostettavan kadun osalta. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu tonttien osalta maankäyttökorvauksia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 19.12.2017 - 24.1.2018. Ehdotuksesta tehtiin 22 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui yksi kirje.

Muistutukset

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat erityisesti valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön suunnitellun täydennysrakentamisen aiheuttamiin kielteisiin vaikutuksiin alueen viihtyisyyteen ja vehreyteen sekä tarpeeseen laatia vaihtoehtoisia suunnitelmia vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat viheralueiden poistamisen aiheuttamiin haitallisiin vaikutuksiin.

Muistutusten referaatit ja niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Lausunnot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), kaupunginmuseon, sosiaali- ja terveystoimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja pelastuslautakunnan lausunnot.

Helen Sähköverkko Oy esitti lausunnossaan, että muutosalueella olevaa kaapelireittiä varten tehdään kaavakarttaan kaksi metriä leveä johdotalue -merkintä. Lisäksi uuden rakentamisen sähköjakelu tulee vaatimaan yhden uuden pysyvän jakelumuuntamotilan.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) totesi lausunnossaan, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Kaavamuutos ei edellytä niiden siirtämistä.

Uudenmaan ELY-keskus pitää hyvänä entisen Suomen Punaisen Ristin, vuonna 1932 valmistuneen sairaalarakennuksen suojelemista mutta valitettavana, että 1950 -luvun sairaalarakennuksen osalta ei ole löydetty ratkaisua, jolla siitä olisi voitu säästää osa. Huomautukset kohdistuivat melun torjuntaan ja ilman laadun varmistamiseen.

Helsingin kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan, että Töölön sairaalan alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Täydennysrakentaminen tulee sopeuttaa kulttuuriympäristön ominaisluonteeseen ja erityispiirteisiin. Säilytettäväksi valittu vanhin osa on varustettava riittävin suojelumerkinnöin ja -määräyksin. Uudessa asuinkerrostalojen korttelissa rakennusalan sijoittaminen kauttaaltaan irti katulinjasta tukisi ainakin korttelin katujulkisivujen säilymistä vehreämpänä. Avoimeen korttelirakenteeseen perustuvalla ratkaisulla myös näkymät korttelin läpi ja sisäosista katutilaan ulottuva avoin vehreys olisi paremmin tavoitettavissa.

Pelastuslautakunnalla ei ollut huomautettavaa muutosehdotuksesta.

Sosiaali- ja terveystoimiala ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeestä ja viranomaisien lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon tarkoituksenmukaisilta osin, kaavan tavoitteet huomioon ottaen.

Kaavaehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.



Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Lopuksi

Maankäytösopimus on allekirjoitettu 14.6.2018.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12491 kartta, päivätty 28.11.2017, muutettu 29.5.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12491 selostus, päivätty 28.11.2017, muutettu 5.6.2018 (päivitetty Kylk:n 5.6.2018 päätöksen mukaiseksi)
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.11.2017, täydennetty 29.5.2018 ja asukastilaisuuden (14.6.2017) muistio
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Tilastotiedot, 29.5.2018
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Viitesuunnitelman asemapiirros, 1.10.2017

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Viitesuunnitelman asemapiirros, 1.10.2017

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3



29.08.2018

Asia/11

Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpal-
velut -kuntayhtymä
Hakija

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Pelastuslautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.08.2018 § 495

HEL 2016-012700 T 10 03 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 14. kaupunginosan (Töölö) korttelin 479 tonttia 5 (muodostuu uusi kortteli 14530) koskevan asemakaavan muu-
toksen 28.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun piirustuksen numero
12491 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 297

HEL 2016-012700 T 10 03 03

Hankenumero 4564_6

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



29.08.2018

- 28.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12491 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 479 tonttia 5 (muodostuu uusi kortteli 14530).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyyn mielipiteeseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Poistetaan kohdasta 6 -tulee ympäröivien kortteleiden tapaan puoliympinainen... Samalla arkkitehtuurikilpailussa kiinnitetään huomiota siihen, että uusi kortteli on erittäin kauniilla paikalla Hesperian puistossa ja edustaa historiallista Punaisen Ristin Sairaalaa, joten sen suunnitteluun ja ulkonäköön kannattaa panostaa.

Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

29.05.2018 Pöydälle

28.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tommi Suvanto, arkkitehti, puhelin: 31037032

tommi.suvanto(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Hanna-Mari Tuominen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37255

hanna-mari.tuominen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Pelastuslautakunta 09.01.2018 § 13

HEL 2016-012700 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Töölön sairaalan (Töölönkatu 40) asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12491:

Pelastuslautakuntakunnalla ei ole huomautettavaa Töölön sairaalan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12491.

Asemakaavan muutosehdotuksessa on palo- ja pelastusturvallisuuteen liittyvät asiat mahdollisia.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 8.1.2018

HEL 2016-012700 T 10 03 03

Asemakaavoitus Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Töölön sairaalan aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksesta. Kaupunginmuseo on tutustunut 28.11.2017 päivättyyn asemakaavaehdotukseen ja asemakaavaselostukseen. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Topeliuksenkadun, Sibeliuksenkadun ja Töölönkadun rajaamaa Töölön sairaala-alueella Taka-Töölössä. Muutoksen taustalla on suunnitelma Töölön sairaalan alueella olevien HUS:in toimintojen siirtämisestä Meilahden sairaala-alueelle, minkä myötä Töölön sairaalan alueelle suunnitellaan uutta käyttöä. Sairaalakokonaisuuden vanhin, entinen Punaisen Ristin sairaala on tarkoitus säilyttää ja suojella ja etsiä sille uutta keskustatoimintoihin liittyvää käyttöä, joka vain osittain voisi olla asumista. Sairaalan eteläpuolella sijaitseva 1980-luvun matala laajennusosa on tarkoitus korvata uudella laajennusosalla. Muut sairaalakokonaisuuteen kuuluvat rakennukset eli entisen Punaisen Ristin sairaalan pohjoispuoliset laajennukset 1950-lu-



vun lopulta ja asuntolarakennus esitetään purettavaksi ja korvattavaksi uudella asuinkerrostalojen korttelilla. Entisen Punaisen Ristin sairaalan ja uuden asuinkerrostalojen korttelin väliin esitetään uutta jalankululle ja polkupyöräilylle varattua katua. Korttelin ajoneuvoliikenteen liittymät ja kevyen liikenteen reitit päivitetään uusien toimintojen mukaan.

Kaupunginmuseo on antanut lausuntonsa Töölön sairaalan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 30.6.2017. Kyseisessä lausunnossaan kaupunginmuseo nosti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta keskeiseksi seikoiksi käytöstä poistuvan sairaalakokonaisuuden arvokkaimpien osien suojelun ja uuden rakentamisen sovittamisen alueelle, joka kuuluu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi arvotettuun Taka-Töölön alueeseen (RKY 2009). Suomen Punaisen Ristin sairaala oli valmistumisaikanaan yksi Euroopan uudenaikaisimmista sairaaloista ja on merkittävä kohde myös Helsingin sairaalarakentamisen historiassa. Rakennuksen valkoisessa arkkitehtuurissa on vaikutteita sekä funktionalismista että 1920-luvun klassismista. Tehdyistä muutoksista huolimatta rakennuksen ominaisuusluonne on säilynyt ja se on myös näkyvä ja tärkeä elementti ympäristössään. Sairaalan 1940-luvulta alkaneen laajennusvaiheen jälkeen ja kehittyessä nykytilaansa, alueen pohjoisosassa rakennusten kanssa kaupunkitilassa yhtä merkittävään asemaan ovat nousseet rakennusten ympärillä levittäytyvät kumpuilevat nurmikentät, pengerryksineen ja kalliopintoineen, puineen ja pensaineen. Näiden kulttuurihistoriallisten arvojen säilymistä turvaamiseksi kaupunginmuseo on edellyttänyt riittäviä suojelumääräyksiä.

Esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa Töölön sairaalan 1930-luvun eli entisen Punaisen Ristin sairaalan osa korttelista muutetaan keskustatoimintojen korttelialueeksi C-1 liike-, toimisto- ja palvelurakentamista varten. Kortteliin saa sijoittaa asumista vain erikseen merkitylle rakennusalalle. Tämä rakennusala on rajattu koskemaan sairaalan lounaispäädyn yhdeksänkerroksista entistä asuntolasiipeä. Koko 1930-luvun sairaalarakennus on suojeltu merkinnällä sr-2: ”Rakennustaiteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus. Rakennuksen arvokkaita sisätiloja ovat pääportaikko, muut keskeiset porrashuoneet ja vanha pääsisäänkäyntieteen luonnonkivipintoineen. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen tai sen arvokkaiden sisätilojen rakennustaiteellisia, kulttuurihistoriallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden ja rakennusosien, kuten julkisivujen, parvekkeiden, ovien ja ikkunoiden, arvokkaiden sisätilojen ja niiden yksityiskohtien, värien ja materiaalien säilyttäminen. Sisätilojen tulee lisäksi havainnollistaa rakennuksen vanhaa toimintaa. Mikäli alkuperäisiä ra-



kennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.” Lisäksi sairaalaa kaakkois-, lounais- ja luoteispuolelta ympäröivä luonnonkivimuuri on varustettu määräyksellä: ”Säilytettävä muuri, joka on tontin 54 osuudella Topeliuksenkadun varressa täydennettävä yhtenäiseksi.” Rakennuksen luoteispuolelle, entisen pääsisäänkäynnin molemmin puolin on määritelty istutettavia alueen osia ja säilytettäviä puita, samoin asuinkäyttöön osoitetun lounaispäädyn ympäristöön. Uuden Punaisen Ristin kujan varteen samoin kuin Sibeliuksenkadun varteen on puolestaan merkitty sijainniltaan ohjeellinen säilytettävä tai istutettava puurivi, joka tulee tarvittaessa uudistaa siten, että sen kaupunkikuvallinen arvo säilyy. Näillä määräyksillä on pyritty varmistamaan tietty vehreys muuttuvassa ympäristössä.

Töölön sairaalan alueen kehittäminen uudisrakentamisen kautta asumiselle on esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa keskitetty nykyisen sairaala-alueen pohjoisosaan. Kaupungin asumista painottavassa täydennysrakentamisessa ja tiivistämisessä sairaalan 1950-luvun vaiheelle ei ole etsitty uutta käyttöä eikä uusien rakennusten sijoittamista myöskään ole tutkittu sairaala-alueen monivaiheisen historian antamista lähtökohdista. Uuden asuinkerrostalorakentamisen lähtökohdaksi onkin siten sovellettu lähikortteleista tuttua umpikortteliratkaisua. Töölön sairaala-alueen pohjoisosa on esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa määritelty asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku vaihtelee kuudesta kahdeksaan. Rakennusalat on sijoitettu kehystämään Topeliuksenkadun, Sibeliuksenkadun ja Töölönkadun sekä kaavaan esitetyn korttelin poikki kulkevan uuden Punaisen Ristin kujan reunoja. Sibeliuksenkadun puolelle on kuitenkin jätetty kulkuaukko piha-alueelle ja Töölönkadun ja Punaisen Ristin kujan kulmaukseen on esitetty pientä aukioksi rakennettavaa alueen osaa, jolla rakennuksen seinälinjaa on vedetty hieman etäämmälle suojellusta sairaalarakennuksesta. Uudisrakennusten ulkoasua koskee seuraava määräys: ”Julkisivujen on oltava muurattuja tai muuratun pinnan päälle rapattuja, mikä koskee myös katujulkisivujen parvekevyöhykkeitä. Osalla julkisivua tulee käyttää 1950-luvun purettavalle sairaalaosalle tyypillisiä materiaaleja.” Lisäksi kaikkia korttelialueita koskee määräys, joka mukaan rakennusten tulee arkkitehtuuriltaan sopeutua Taka-Töölön kulttuurihistoriallisesti ja arkkitehtuurisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan. Kaupunginmuseo katsoo, että edellä mainituilla määräyksillä pyritään varmistamaan uudisrakentamisen korkeaa laatua ja sovittamaan sitä herkkään ja arvokkaaseen kaupunkitilaan. Uudisrakentamisen korkeudesta johtuen entisen Punaisen Ristin sairaalan merkitys ja kaupunkikuvallinen asema tulee kuitenkin väistämättä heikentymään olennaisesti etenkin aluetta pohjoisen suunnasta tarkasteltaessa.



Töölön sairaalan alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009) Taka-Töölöä, jolla tapahtuvan maankäytön suunnittelun lähtökohtana tulee olla niin kulttuuriperinnön säilyttäminen kuin sen kehittäminen alueen ominaisuutta ja erityispiirteitä vahvistavalla ja niihin sopeutuvalla tavalla. Mahdollinen täydennysrakentaminen ja muut muutokset tulee sopeuttaa kulttuuriympäristön ominaisuuteen ja erityispiirteisiin. Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo katsoo, että Töölön sairaalan rakennusperinnöstä säilyväksi valittu vanhin osa on varustettu riittävin suojelumerkinnön ja –määräyksin, kunhan rakennuksen tuleva käyttö sovitetaan rakennuksen arvoihin ja ominaisuuksiin. Alueen kehittäminen asemakaavaehdotuksen mahdollistamalla tavalla edellyttää sen sijaan mittavaa purkamista ja Töölön sairaalan 1940-luvulta alkaneen vaiheen ja sen rakennusperintöön liittyvän panostuksen menettämistä. Alueella sykkivä sairaalatoiminta on muurimaisina kohoavien umpikortteleiden keskelle luonut vehreän ja pitkiä näkymiä avaavan visuaalisen hengähdyspaikan ja ympäristöään avoimemman kaupunkitilan. Tämän sairaala-alueen vehreän ja väljän ominaisuuteen katoamista kaupunginmuseo pitää valitettavana. Uuden asuinkerrostalokorttelin rakennusalojen sijoittelulla tavoitellaan lähikortteleille ominaista umpikorttelinomaista rakennetta, mitä ei Taka-Töölöä ja lähialueen asuinkortteleita tarkasteltaessa voida pitää ympäristön ominaisuuteen vieraana. Tarkasteltaessa Töölön sairaalan tontin vuosikymmenten kuluessa muotoutunutta kokonaisuutta ja alueen historiaa jo tätä edeltävältä ajalta, korttelirakenteen muutokselle avoimesta umpinaiseksi ei kuitenkaan löydy historiallisia perusteita. Avoin korttelirakenne ja rakennusten sijoittaminen irti katulinjasta on ollut ominaista Taka-Töölön julkisluonteiselle rakentamiselle laajemminkin ja myös Sibeliuksen puiston pohjoispuolisille asuinkortteleille. Uudessa asuinkerrostalojen korttelissakin rakennusalan sijoittaminen kauttaaltaan irti katulinjasta ja istutusvyöhykkeen sijoittaminen katujen varsiin tukisi ainakin korttelin katujulkisivujen säilymistä vehreämpänä. Kuitenkin Töölön sairaalan alueella tulevaisuudessakin avoimeen korttelirakenteeseen perustuvalla ratkaisulla myös näkymät korttelin läpi ja paikalle nykyisin ominainen korttelin sisäosista katutilaan ulottuva avoin vehreys olisi vielä paremmin tavoitettavissa alueen toimintojen ja käytön muutoksesta huolimatta. Tämän lähtökohdan puuttumista esillä olevan Töölön sairaalan asemakaavan muutosehdotuksessa kaupunginmuseo pitää valitettavana puutteena.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 30.6.2017

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi



29.08.2018

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 31.10.2017 § 50

HEL 2016-012700 T 10 03 03

Hankennumero 4564_6

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12491 pohjakartan kaupunginosassa 14 Taka-Töölö. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12491
Kaupunginosa: 14 Taka-Töölö
Kartoituksen työnumero: 40/2017
Pohjakartta valmistunut: 30.10.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 18.10.2017 § 28

HEL 2016-012700 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää, että Taka-Töölössä vuosina 1925–1944 käytössä ollut nimi Punaisen Ristin kuja palautetaan uudelleen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



käyttöön samalle paikalle. Asemakaavan muutoksessa vuonna 1944 katualue liitettiin sairaalan tonttiin ja katu nimineen poistettiin asemakaavasta. Ruotsinkielisenä vastineena oli tuohon asti ollut käytössä nimi Röda Kors gränd.

Nimistötoimikunta päätti esittää jalankulkuyhteydelle nimeä

Punaisen Ristin kuja–Röda Korssets gränd
(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Muistonimi. Palautetaan käyttöön vuosina 1925–1944 samalla paikalla ollut nimi, joka on annettu paikalla sijainneen, vuonna 1932 valmistuneen Punaisen Ristin sairaalan, nykyisen Töölön sairaalan, mukaan. Ruotsinkielinen nimiasu on korjattu.

Suomen Punainen Risti–Finlands Röda Kors on perustettu toukokuussa 1877.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi